17.11.2026

Asia: Lausuntokysely reaalikokeen rakennemuutoksesta

Viite: Lausuntokyselynne 24.10.2026

OAJ ei kannata nykyisen ainereaalin korvaamista ehdotetuilla kahden tai kolmen korin yhdistelmäkokeilla. Kielten opiskelua ja lukion yleissivistävyyttä tulee vahvistaa muilla keinoilla, eikä yhden oppiaineryhmän asemaa tule pyrkiä muuttamaan muiden kustannuksella.

•**Uudistuksiin harkintaa.** Ylioppilastutkinnon kehittämisen tulee perustua laajasti todettuun kehittämistarpeeseen ja valmisteluvaiheessa laadittuun kattavaan vaikutusten arviointiin. Kehittäminen tulee toteuttaa laajassa sidosryhmäyhteistyössä YTL:n johdoilla. Ennen uusia rakennemuutoksia on arvioitava jo päätettyjen uudistusten, erityisesti taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden sekä todistusvalinnan muutosten, vaikutukset. Ylioppilastutkintoa on kehitettävä kokonaisuutena.

•**Ainereaali tukee osaamisen osoittamista.** Oppiainekohtaiset kokeet kannustavat syventäviin opintoihin ja antavat korkeakouluille tietoa ainekohtaisesta osaamisesta. Yhdistelmäkokeisiin liittyy todistusvalinnan pisteytyksen ja vertailtavuuden haasteita sekä riskejä ulkomaille opiskelemaan hakeutumiselle. OAJ suhtautuu kriittisesti nykyisen ainerakenteisen reaalikokeen korvaamiseen laajoilla yhdistelmäkokeilla. Ainereaali vastaa oppiainerakennetta, antaa opiskelijan osaamisesta tieteenalakohtaisen arvosanan ja palvelee korkeakoulujen opiskelijavalintaa.

•**Korimallin haitat voivat olla hyötyjä suurempia**. Kahden korin malli voisi vähentää koesuoritusten kokonaismäärää. Kolmen korin malli uhkaisi pirstaloida tutkintoa eikä OAJ:n arvion mukaan vähentäisi kokeiden suorittamista. Lausuntokyselyn materiaaleissa ei annettu tarkempaa tietoa miten eri oppiaineiden tehtävät painottuisivat tai olisivat suoritettavissa korin sisällä. Kielten opiskelua ei tule pyrkiä edistämään reaaliaineiden kustannuksella.

•**Kielten opiskelua vahvistetaan opetuksen edellytyksillä.** Keskeisiä keinoja kielten opiskelun edistämiseksi ovat monipuolinen kielitarjonta perusopetuksessa, muiden A1-kielten kuin englannin tarjonnan laajentaminen, kattava tarjonta A2- ja B2 kielten tarjotaan perusopetuksessa, riittävät resurssit sekä pienten kieliryhmien ja toimivien lukujärjestysten turvaaminen.

•**Vaikutukset on selvitettävä ennen ratkaisuja.** Korimallien tarkemman toteutuksen ja todistusvalintaan kytkeytymisen puuttuminen vaikeuttaa arviointia. Opiskelijoiden kuormitusta on selvitettävä erillisellä kyselyllä. Myös korkeakoulujen valintajärjestelmien muutostarpeet, kustannukset sekä opettajien ja rehtoreiden työmäärä on otettava huomioon.